

Verkiezingsprogramma Vrienden van de Berkel Lijst 5.

Verkiezingen Waterschap Rijn en IJssel 15 maart 2023

Water raakt ons allemaal

Water raakt ons allemaal. U en wij zijn WRIJ.	2
Bestuur en organisatie	3
Financieel kader	4
Veilig gebied	5
Crisisorganisatie	5
Klimaatrobuust gebied	6
Voorraadbeheer	7
Stedelijk gebied	8
Gezonde leefomgeving:.....	9
Goede waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit	9
Afvalwaterketen: efficiënt, effectief, duurzaam en circulair	10
Energie- en klimaatneutraal waterschap	11
Circulair waterschap.....	12
Beleving van water	13
Communicatie en bewustwording	14
Meer zien en contact.....	15

Water raakt ons allemaal. U en wij zijn WRIJ.

Waterschap Rijn en IJssel heeft vanouds een grote verantwoordelijkheid voor een gezonde en veilige leefomgeving door te zorgen voor een schoon en gezond watersysteem en veilige dijken voor de inwoners en ondernemingen in de Achterhoek en Liemers.

De toename van extreme buien (wateroverlast), droogte warmte (hittestress) en afname van biodiversiteit stellen de waterschappen voor nieuwe grote uitdagingen om deze klimaatveranderingen en de effecten ervan met urgentie te beperken.

De primaire taken en de toekomstige uitdagingen moeten we samen met medeoverheden, bedrijven, inwoners aanpakken. Samen bereiken we meer.

Vrienden van de Berkel heeft haar oorsprong langs de Berkel, maar is er voor het gehele beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel, de hele Achterhoek en Liemers. De partij luistert naar de bewoners en bedrijven in dit gebied en richt zich op die taken van het waterschap die voor hen van belang zijn.

Vrienden van de Berkel is een echte Waterschap partij. Bij Vrienden van de Berkel staan de primaire taken van een waterschap veiligheid, waterbeheer en waterzuivering centraal. Vrienden van de Berkel onderschrijft de ambities en plannen van Waterschap Rijn en IJssel om te komen tot een veilig en klimaat robuust gebied en een gezonde leefomgeving zoals die zijn vastgelegd in het Waterbeheerprogramma 2022-2027.

Vrienden van de Berkel heeft de afgelopen jaren een eigen geluid laten horen in het algemeen bestuur van het waterschap. Een lokaal geluid vanuit de inwoners zelf.

Bestuur en organisatie

Een waterschap is een functionele overheid. Wij vinden dat WRIJ haar huidige taken en nieuwe uitdagingen op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie en schoon water samen met medeoverheden, Duitse burens en bedrijven en inwoners efficiënt en effectief moet uitvoeren met een netwerkorganisatie waar klantgerichtheid, communicatie en samenwerking voorop staan. Samen bereiken we meer.

Wij staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- De samenwerking met medeoverheden en de waterschappen in Rijn Oost verder uitbouwt om daarmee voordeel te behalen bij de ondersteuning van de organisatie en uitvoering van de taken in haar eigen werkgebied.
- Samenwerkt met onze Duitse partners, met name op het gebied van waterveiligheid en waterkwaliteit. Water houdt zich niet aan grenzen.
- Kennis in de organisatie opbouwt en behoudt door medewerkers aan te trekken, langdurig aan zich te binden, met name op belangrijke nieuwe taakgebieden als hoogwaterveiligheid, klimaatadaptatie, circulaire economie, omgevingswet en informatiemanagement.
- Inwoners, bedrijven, boeren en agrarische natuurverenigingen betreft bij de uitvoering van haar taken. Water- en natuurbeheer als verdienmodel. Waar mogelijk de focus heeft op regionale werkgelegenheid.

Financieel kader

Waterschappen hebben een eigen belastingstelsel. Dat is een groot goed en de best mogelijke garantie voor waterveiligheid en een duurzaam en toekomstbestendig waterbeheer.

WRIJ heeft en krijgt zoals iedereen in Nederland te maken met grote lastenstijgingen. Energiekosten, kosten van grondstoffen, loonkosten en kosten van diensten zijn sterk gestegen. Onzeker is hoe groot de lastenstijgingen in de nabije toekomst zullen zijn.

Als we de primaire taken en de uitgesproken en in het Waterbeheerprogramma vastgelegde ambities willen waarmaken en uitvoeren dan is het duidelijk dat de waterschapbelastingen in de komende jaren sterker stijgen dan in de afgelopen jaren het geval is geweest. De tarieven in Waterschap Rijn en IJssel behoren tot de laagste in Nederland. Daarentegen is de verhouding tussen de schulden gedeeld door de jaarlijkse belastinginkomsten (schuldquote) bij WRIJ het hoogste van alle waterschappen in Nederland.

Wij staan voor een waterschap

- Met een gezonde balans tussen betaalbaarheid en ambitie.
- Dat de in het Waterbeheerprogramma uitgesproken ambities zoveel als mogelijk overeind houdt, ook als dit leidt tot hogere stijgingen van de waterschapbelastingen dan nu het geval is
- Dat als kostenbesparingen nodig zijn, eerst de meest urgente zaken uitvoert en investeringen, die kunnen worden uitgesteld, temporeert.
- Dat de schulden door duurzaam financieel beheer op termijn weet af te bouwen en de schuldquote verlaagt. Wij zijn geen voorstander van doorschuiven van schulden
- Dat staat voor een evenwichtiger belastingheffing, waarbij belangrijke principes zijn “de vervuiler betaalt”, “wie baat heeft betaalt”, “wie kosten veroorzaakt betaalt”. Wie zichtbaar “groene” en “blauwe” prestaties levert wordt beloond.
- Dat het huidige kwijtscheldingsbeleid verruimt voor kleine ondernemers.

Veilig gebied

WRIJ beheert, onderhoudt, beoordeelt de waterkeringen en verbetert deze overeenkomstig het wettelijk vereiste beschermingsniveau, draagt bij aan een veilige inrichting van de omgeving en is in staat een crisis te beheersen. Urgente dijktrajecten worden het eerst aangepakt. Een deel van het overstromingsrisico komt vanuit Duitsland, omdat de waterkeringen van dijkkring 48 deels in Duitsland liggen.

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

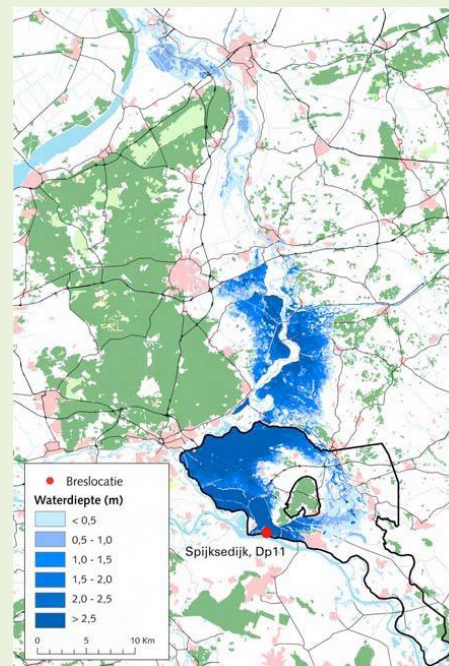
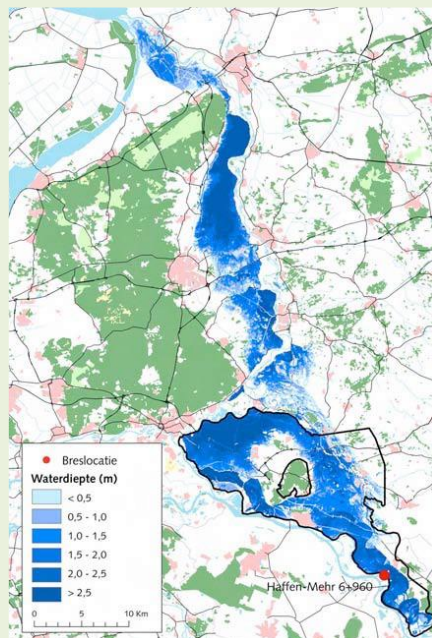
- Dijken en kades zorgvuldig onderhoudt en inzicht heeft in de sterkte ervan.
- Inzicht heeft in de sterkte van de Duitse dijken in dijkkring 48, nu en in de toekomst.
- Zorgt voor optimale waterveiligheid middels dijkversterkingen in het kader van het Hoog Water Bescherming Programma (HWBP), meewerkt aan rivierverruimende maatregelen van het Integraal Rivier Management (IRM).
- De dijkversterkingen volgens planning uitvoert en zeker stelt dat uiterlijk in 2050 de dijken voldoen aan de gestelde normen en biodiversiteit en duurzaamheid hierbij meeneemt.
- In de omgeving gedragen en door de omgeving gefinancierde mee koppel kansen benut.
- Een actieve rol speelt bij het verder samenbrengen van partijen die de veiligheid direct kunnen beïnvloeden. Zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal. Daarom actief in Duitsland aandacht blijft vragen voor de veiligheid in de grensoverschrijdende dijkkring 48.

Crisisorganisatie

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Onderzoek heeft gedaan naar scenario's, gevolgen en handelingsperspectieven van overstromingen en extreme buien en deze overstromingsinformatie zowel "koud" als "warm" deelt met veiligheidspartners.
- Samen met de gemeenten de stresstesten heeft geactualiseerd en als adviseur waterinformatie aandraagt in ruimtelijke plannen en deze toetst (watertoets).
- Beschikt over een adequaat opgeleide, geoefende en uitgeruste calamiteitenorganisatie, die samenwerkt met alle overige veiligheidspartners.
- Per stroomgebied beschikt over adequate calamiteitenplannen voor haar zuiveringsinstallaties, persleidingen en kunstwerken en voor voorzienbare dreigingen zoals overstromingen, wateroverlast door extreme buien en droogte.

Deze plannen actueel houdt, regelmatig toetst en beoefent en lering trekt uit plaatsgevonden calamiteiten.

Overstroomd gebied bij dijkdoorbraak in Haffen Mehr Dld. (links) en Spijk NI (rechts)

Klimaatrobuust gebied

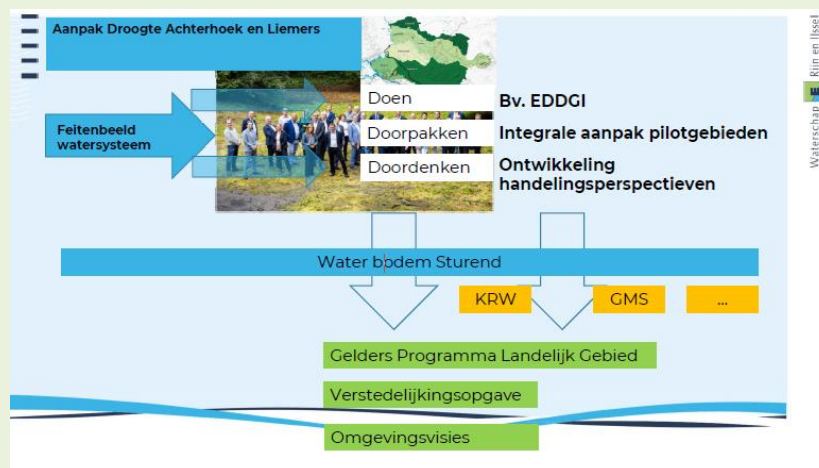
WRIJ is verantwoordelijk, voor voldoende en schoon water, de instandhouding en de verbetering van het watersysteem en optimale waterhuishouding voor de agrarische bedrijven, natuurgebieden en landgoederen en stedelijk gebied. De watersystemen dienen op orde te zijn, schoon, veilig en klimaat robuust, nu en in de toekomst. Een schoon watersysteem draagt bij aan de oplossing van het stikstofprobleem.

De gevolgen van klimaatveranderingen, droogte en warmte (hittestress), toename van extreme buien (wateroverlast) stellen de waterschappen voor grote uitdagingen. Deze nieuwe uitdagingen moeten we samen met medeoverheden, bedrijven, inwoners aanpakken. Klimaatadaptatie doen we samen, want samen bereiken we meer.

Voorraadbeheer

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Regie voert over de watersituatie in haar stroomgebieden en haar kerntaken op orde heeft. Anticipeert op de klimaatverandering en de watersystemen en omgeving waar mogelijk klimaat robuust inricht.
- In geval van langdurige droogte zorgt dat toch zoveel mogelijk voldoende water beschikbaar is.
- Door voorraadbeheer toewerkt naar een nieuwe balans: meer vasthouden-bergen-minder afvoeren. Streeft naar 100 mm extra watervoorraad. Doorgaat met uitvoering van het programma “Elke druppel de grond in”. Actief inzet op verbetering van de bodemstructuur waardoor meer water wordt vastgehouden en minder droogteschade en natschade ontstaat
- Handelingsperspectieven (maatregelen, ruimtegebruik, kosten) verkent en specifiek per gebied doorrekent.
-

- De samenhang, samenloop en planning in beeld brengt met andere opgaven (ruimtegebruik, waterkwaliteit, vitaal platteland, woningbouw, ruimtelijke ordening).
- Nieuwe gebiedsprocessen integraal aanpakt en water en bodem leidend maakt.
- Bij de voorbereiding en de uitvoering van gebieds- en inrichtingsprojecten vanaf de start alle betrokken partijen uit de projectomgeving betreft (participatie). Hierover communiceert en zoekt naar de gemeenschappelijke belangen om draagvlak te creëren voor de uitvoering en de financiering van die projecten.

Stedelijk gebied

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- De voor wateroverlast en droogte kwetsbare plekken in de steden en in het watersysteem door stresstesten kent.
- Gesprekspartner is en adviseert bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen op basis van het principe “water en bodem leidend”.
- Samen met de gemeenten de water- en hitesituatie in de bebouwde omgeving optimaliseert en bij herinrichtingen oog heeft voor de leefbaarheid en de belevingswaarde.

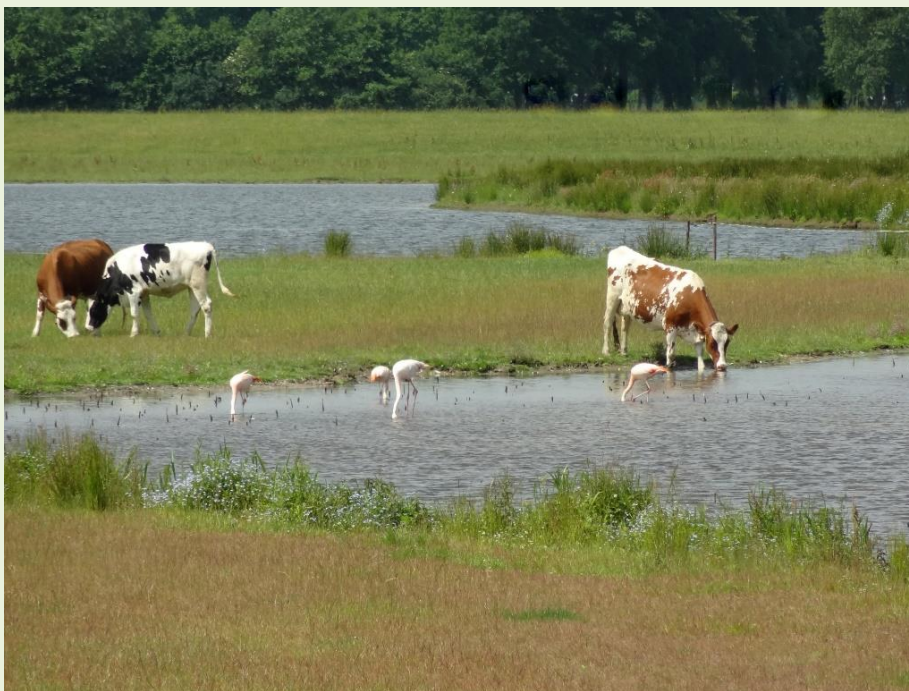
Gezonde leefomgeving:

Goede waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit

Schoon water is een groot goed, essentieel voor de gezondheid van mens, plant en dier. De chemische en ecologische kwaliteit van het oppervlakte en grondwater dient op orde te zijn. Een goede inrichting en goed beheer en onderhoud van de watersystemen draagt hieraan bij.

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Zorgt voor schoon, veilig water voor mens, dier en plant waarvan de waterkwaliteit voldoet aan de wettelijke eisen (KRW). Veilig zwemwater daaronder begrepen.
- Bij uitvoeringsprojecten zorgt dat waterhuishoudkundige functies worden gecombineerd met andere mogelijke ruimtelijke en natuurlijke functies. Een schoon watersysteem draagt bij aan de oplossing van het stikstofprobleem.

- Zorgt dat de watersystemen optimaal ecologisch functioneren, natuurlijk worden ingericht en onderhouden en de biodiversiteit wordt bevorderd. Realiseren van een blauwgroen netwerk.
- In het beheer en onderhoud mogelijkheden benut om de biodiversiteit te vergroten (maaibeleid, baggeren, bestrijding van exoten en invasieve soorten).

- Het onderhoud van maaipaden en retentiegebieden voor een steeds groter deel vanuit een regisserende rol in handen van lokale partijen legt. Dit kunnen ook aangrenzende agrariërs, agrarische natuurverenigingen zijn of initiatieven vanuit de burgers.
- Bij de afvoer en verwerking van bagger en maaisel gebruik maakt van de duurzame mogelijkheden voor de verwerking ervan o.a. voor bodemverbetering.
- Zorgt dat de watervergunningen geactualiseerd zijn en worden gehandhaafd.
- Initiatieven blijft ontwikkelen om diffuse verontreiniging van het water door afspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen, nalevering uit vervuilde waterbodems in het eigen stroomgebied en verontreinigingen van oppervlaktewater komend vanuit Duitsland te beperken.
- De zuiveringsinstallaties door procesautomatisering en nazuivering zodanig optimaliseert, renoveert, onderhoudt en inricht dat zij blijvend aan de wettelijke voorschriften en lozingseisen voldoen en de ecologische gevolgen minimaliseert en bijdraagt aan schoon water.
- Inzet op hergebruik van schoon water uit de rioolwaterzuiveringen ("water op maat").

Afvalwaterketen: efficiënt, effectief, duurzaam en circulair

WRIJ draagt door een efficiënte en effectieve behandeling van het afvalwater bij aan een goede volksgezondheid en een schoon watersysteem. WRIJ werkt aan de "zuivering van de toekomst". Door gerichte zuivering van probleemstoffen zorgen we voor schoon water en door terugwinning van stoffen in aan waterzuiveringsinstallaties verbonden grondstoffenfabrieken geven we de circulaire economie vorm. Afvalwater is een grondstoffen bron. Door energietransitie en reductie van broeikasgassen CO₂, NH₃ dragen we bij aan het verminderen van klimaatveranderingen.

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

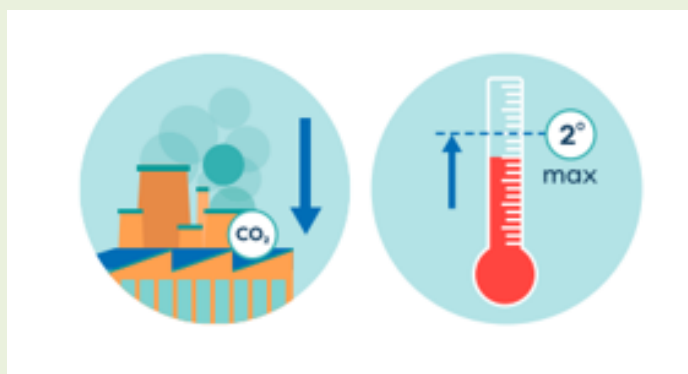
- Belangrijke stappen zet naar de zuivering van de toekomst.
- Samen met gemeenten een gelijkmatiger aanvoer van afvalwater realiseert en indirecte lozingen zoals overstorten beheerst.
- Samen met andere partijen en medeoverheden actief is bij het zoeken naar innovatieve oplossingen met betrekking tot verwerking en zuivering van afvalwater, winning van grondstoffen en duurzame energie uit slib.
- Bijdraagt aan een meer circulaire economie door gebruik te maken van de mogelijkheden om afvalstoffen in het afvalwater om te zetten naar grondstoffen.

- Haar installaties en andere eigendommen, onder voorwaarden, beschikbaar stelt voor onderzoek naar innovatieve mogelijkheden.
- Samen met andere partijen onderzoekt hoe, waar en met welke technieken probleemstoffen (medicijnresten, microverontreinigingen, etc.) verwijderd kunnen worden en deze technieken implementeert op waterzuiveringsinstallaties.
- Haar kennis ter beschikking stelt voor ontwikkelingen in andere landen om daar ontstane achterstanden in te halen.

Energie- en klimaatneutraal waterschap

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Een actieve bijdrage levert aan de reductie van broeikasgassen CO₂, methaan NH₃, lachgas N₂O₂
- In 2025 energieneutraal wordt door energiebesparing en inzet van duurzame energiebronnen. Door zelf duurzame energie op te wekken middels een mix van zonne-energie, (groen) biogas en windenergie.
- Windenergie alleen ontwikkelt op die locaties waar er voldoende draagvlak is in de omgeving en de omgeving mee profiteert van de inkomsten.
- Stappen zet om in 2035 klimaatneutraal te zijn in de eigen processen, onder ander door de directe emissies van methaan en lachgas in de rioolwaterzuiveringen en methaan uit sloten en open water te beperken en indirect in de keten bij de inkoop van grondstoffen, materiaalgebruik en uitvoering van projecten.
- Eigendommen, waar mogelijk en wenselijk, openstelt en faciliteert dat deze benut kunnen worden voor de opwekking van duurzame energie.

Circulair waterschap

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat het streven naar klimaatneutraliteit verbindt met circulair werken.

- Door projecten “circulair” aan te besteden en uit te voeren.
- Het primaire grondstoffengebruik te verminderen, het verlies tegen te gaan en meer te hergebruiken.
- Door energie en grondstoffen terug te winnen uit de reststromen van de waterzuivering.
- Hiervoor actief samenwerkt met andere overheden en het bedrijfsleven.

Beleving van water

Water is een belevenis. Het brengt de natuur dichtbij, in de stad en op het platteland. Het verkoelt, je kunt er zwemmen, vissen, recreëren, varen, langs fietsen of wandelen, aan wonen en werken.

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Water zichtbaar en beleving mogelijk maakt
- Haar landelijke eigendommen, onder voorwaarden, open stelt voor recreatief medegebruik en voor commercieel recreatief medegebruik een bijdrage in de instandhouding van de voorzieningen kan vragen.
- Grensoverschrijdend toerisme bevordert door actief deel te nemen aan projecten langs het gehele grensgebied (Euregio).
- De beleving van de historie en de natuurlijke wateromgeving mogelijk maakt voor o.a. Berkelzompen, Fluisterboten, lesselgangers, kano's of andere lokale initiatieven en meewerkt aan hiervoor benodigde voorzieningen.
- De mogelijkheid biedt langs de waterkant door middel van fiets- en wandelpaden kennis te nemen van het landschap, de flora en de fauna.
- Het vissen, onder voorwaarden, toestaat en meewerkt aan een inrichting van visplaatsen teneinde de flora en fauna zoveel mogelijk te beschermen.
- Aandacht heeft voor cultureel historisch erfgoed en zorgvuldig en in gepaste mate de instandhouding van cultureel erfgoed op het gebied van waterstaatkundige werken bevordert.

Communicatie en bewustwording

Doelgroepgericht communiceren en informeren over waterthema's en projecten, draagt bij aan bewustwording aan water, aan de noodzaak van klimaatadaptaties, de samenwerking met gebiedspartijen en bevordert wenselijk gedrag.

Vrienden van de Berkel staat voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Een bijdrage levert aan klimaatbewustzijn en aan water bewustwording bij inwoners en ondernemers door actieve en tijdige doelgroepgerichte communicatie en voorlichting over waterthema's, projecten en bij gebiedsprocessen.
- Stimuleert dat inwoners, boeren, bedrijven en overheden wenselijke "groene" en "blauwe" maatregelen nemen.
- Openstaat voor burgerinitiatieven die uit de lokale waterinteresse ontstaan. Inzet op een goede verstandhouding en zodanig informatie verstrekt dat de inwoners kunnen ervaren dat ook zij een bijdrage leveren aan goed waterbeheer in de regio en zich daardoor medeverantwoordelijk kunnen gaan voelen voor de taken waarvoor het waterschap staat.
- Een actieve bijdrage levert bij de waterbewustwording door educatie op basisscholen. Vaartochten en bezoeken aan het Watermuseum blijft faciliteren.

Meer zien en contact

